

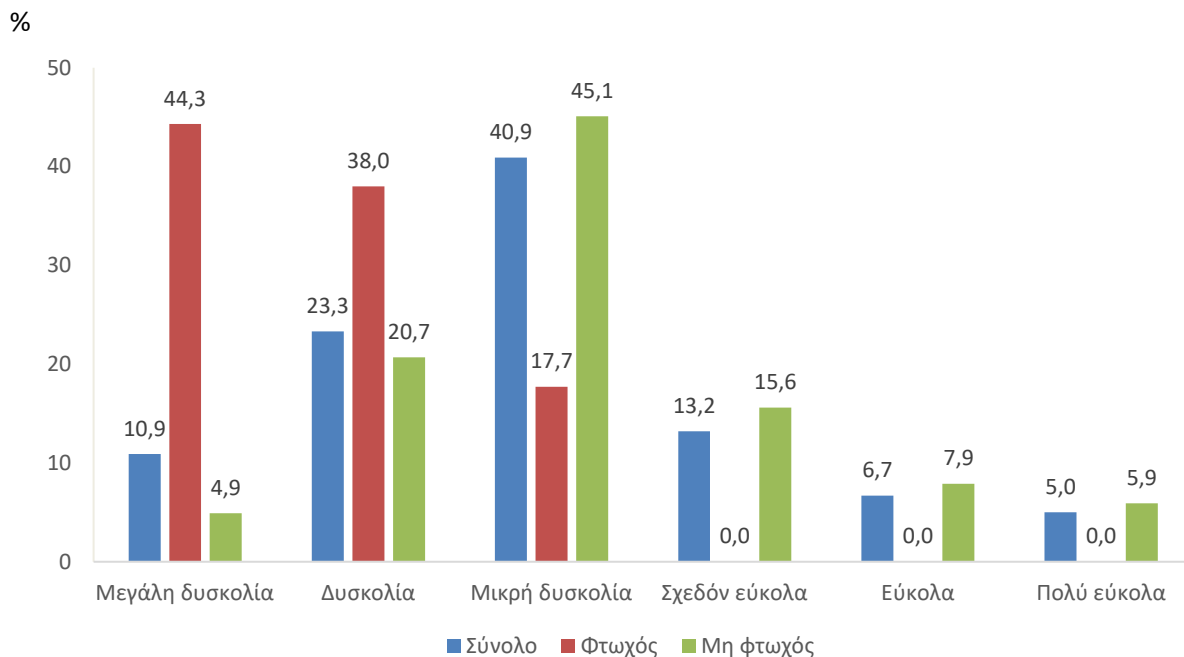
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών: Έτος 2024 (Περίοδος αναφοράς εισοδήματος: Έτος 2023)

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει τα αποτελέσματα της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) έτους 2024, **με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το έτος 2023**, που αφορούν στην Πρόσβαση σε Υπηρεσίες (φροντίδα παιδιών, φροντίδα κατ' οίκον λόγω χρόνιου προβλήματος σωματικής ή νοητικής υγείας, αναπηρίας ή γηρατειών, πρόσβαση στα μέσα μαζικής μεταφοράς και σε επιδόματα ανεργίας και ασθενείας, αρνητική διακριτική μεταχείριση κατά την επικοινωνία με δημόσιες υπηρεσίες, εκπαιδευτικά ιδρύματα, την προσπάθεια ενοικίασης ή αγοράς κατοικίας, καθώς και σε δημόσιο χώρο).

Α. Φροντίδα παιδιών ηλικίας έως 12 ετών

Γράφημα 1. Οικονομική δυνατότητα για κάλυψη του κόστους υπηρεσιών φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

Πληροφορίες για μεθοδολογικά θέματα:

Δ/ση Στατιστικών Πληθυσμού, Απασχόλησης και Κόστους Ζωής
Τμήμα Ειδικών Στατιστικών Νοικοκυριών
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος: Γ. Ντούρος
Τηλ.: 213 135 2174
e-mail: g.ntouros@statistics.gr

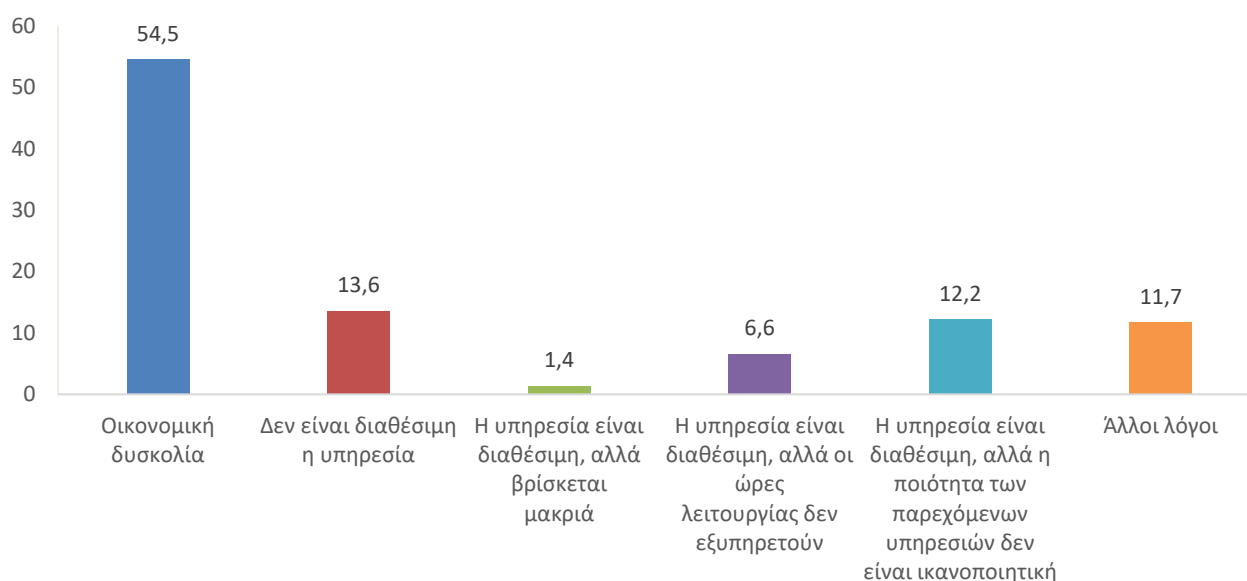
Πληροφορίες για παροχή δεδομένων:

Τηλ. 213 135 2022
e-mail: data.dissem@statistics.gr

- Για το 2024, το 10,5% του πληθυσμού της Χώρας είναι παιδιά ηλικίας 0-12 ετών (1.073.432 παιδιά), τα οποία διαβιούν σε 715.420 νοικοκυριά (16,6% των νοικοκυριών της Χώρας).
- Το 75,1% του πληθυσμού που διαβιό σε νοικοκυριά με ένα τουλάχιστον παιδί ηλικίας έως 12 ετών και κάνει χρήση υπηρεσιών φροντίδας/φύλαξης¹ για τις οποίες πρέπει να καταβληθεί κάποιο αντίτιμο από το νοικοκυριό, δηλώνει κάποιου βαθμού δυσκολία στην κάλυψη του σχετικού κόστους, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το φτωχό πληθυσμό με αυτά τα χαρακτηριστικά ανέρχεται σε 100,0% (Γράφημα 1, Πίνακας 1).
- Το 10,8% του πληθυσμού που διαβιό σε νοικοκυριά με ένα τουλάχιστον παιδί ηλικίας έως 12 ετών και κάνει χρήση υπηρεσιών φροντίδας/φύλαξης, πληρώνει ή συμβάλλει στο κόστος παροχής υπηρεσιών φροντίδας (Πίνακας 2).
- Το 6,4% του πληθυσμού που διαβιό σε νοικοκυριά με ένα τουλάχιστον παιδί ηλικίας έως 12 ετών, θα επιθυμούσε είτε να κάνει χρήση υπηρεσιών φροντίδας/φύλαξης (για τις περιπτώσεις που κανένα παιδί δε συμμετέχει σε σχετικό πρόγραμμα) είτε να αυξήσει τη χρήση που κάνει (Πίνακας 3).

Γράφημα 2. Κύριος λόγος μη συμμετοχής σε υπηρεσίες φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών: 2024

%

- Ο κυριότερος λόγος είτε για μη χρήση είτε για μειωμένη χρήση υπηρεσιών φροντίδας/φύλαξης είναι η οικονομική δυσκολία ανταπόκρισης στο σχετικό κόστος (54,5%), ακολουθούμενος από τη μη διαθεσιμότητα της υπηρεσίας (13,6%) (Γράφημα 2, Πίνακας 4).

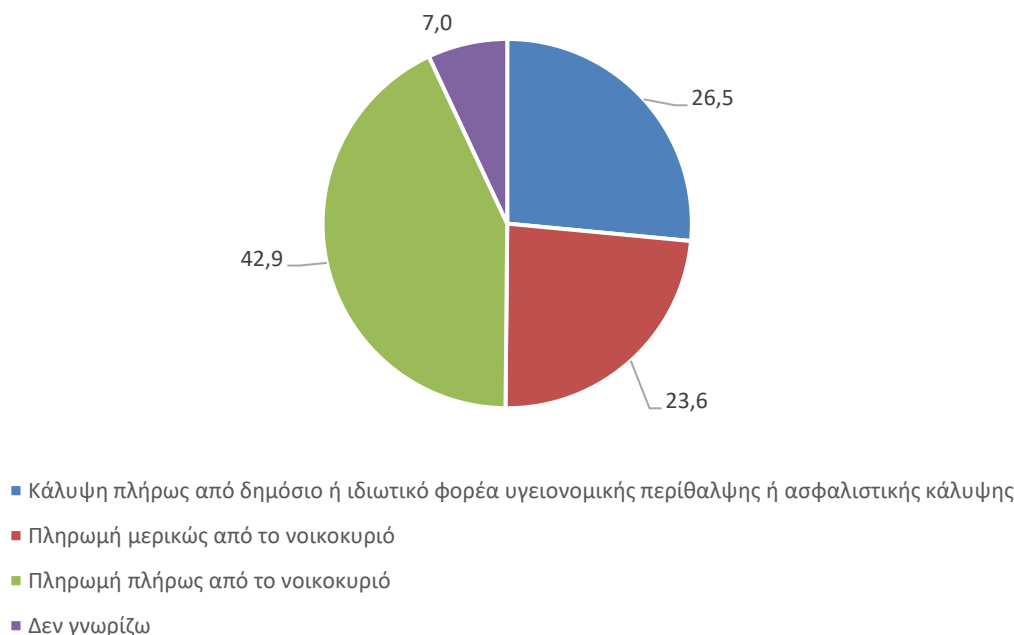
¹ Ως τυπική φροντίδα παιδιών ορίζεται η συμμετοχή των παιδιών ηλικίας 0-12 ετών σε προγράμματα φύλαξης σχολικών μονάδων (εντός ή εκτός των σχολικών εγκαταστάσεων), δηλαδή πριν την έναρξη ή/και μετά τη λήξη των μαθημάτων σχολικής ή προσχολικής εκπαίδευσης, δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, καθώς και σε αντίστοιχα προγράμματα φύλαξης που παρέχουν ειδικά κέντρα, όπως κέντρα νεότητας των Δήμων, baby parking κ.λπ. Στα προγράμματα φύλαξης περιλαμβάνεται και το ολοήμερο σχολείο (διευρυμένου ωραρίου) που εφαρμόζεται στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό και το παρακολουθούν, συνήθως, τα παιδιά των εργαζομένων. Δεν περιλαμβάνεται η συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης, όπως πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες, εκτός αν αυτές διενεργούνται στο πλαίσιο του προγράμματος φύλαξης.

Β. Φροντίδα κατ' Οίκον²

- 6,0% του πληθυσμού διαβιοί σε νοικοκυριά στα οποία υπάρχει/ουν ένα ή περισσότερα μέλος/η που έχει/ουν την ανάγκη παροχής υπηρεσιών φροντίδας ή στήριξης κατ' οίκον λόγω χρόνιου προβλήματος σωματικής ή νοητικής υγείας, αναπηρίας ή γηρατειών (Πίνακας 5).

Γράφημα 3. Κάλυψη του κόστους παροχής υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας: 2024

%

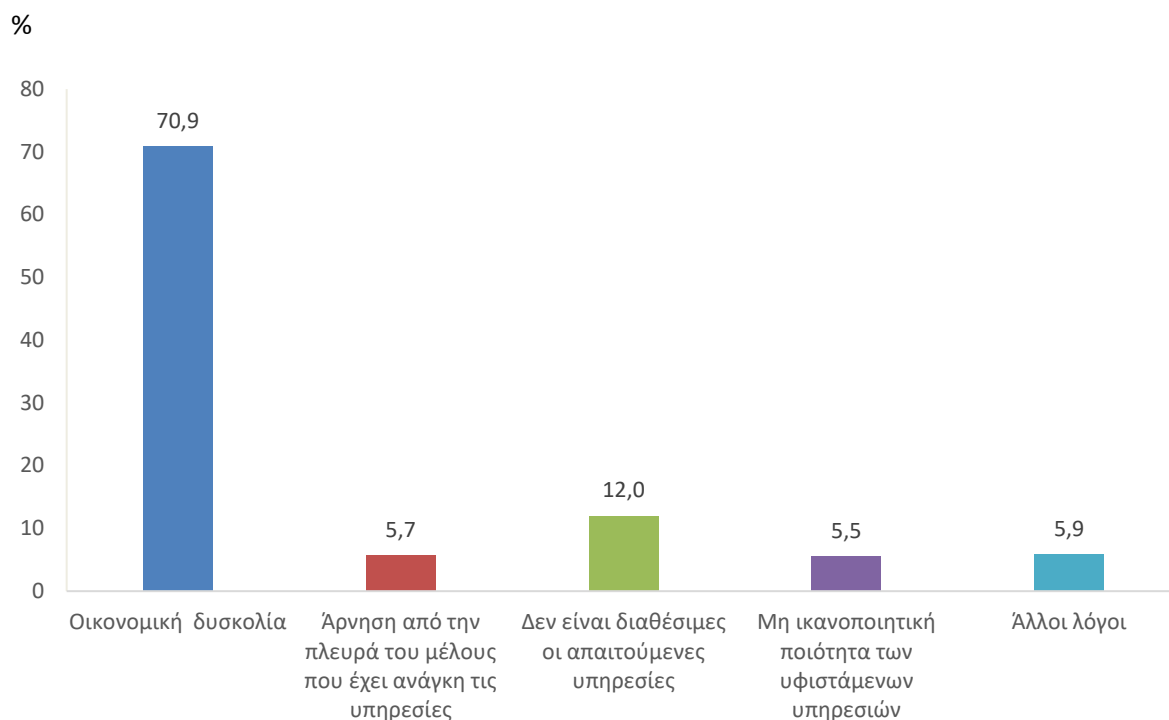

Για τις υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον που παρέχονται σε επαγγελματική βάση αναφέρονται τα εξής:

- Το 16,0% του πληθυσμού που διαβιοί σε νοικοκυριά που έχουν ένα, τουλάχιστον, μέλος με ανάγκη παροχής φροντίδας κατ' οίκον, χρησιμοποιεί υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή άτομα τα οποία παρέχουν κοινωνικής φύσεως βοήθεια (μαγείρεμα, καθάρισμα κατοικίας, βοήθεια μετακίνησης, συντροφιά) έναντι αμοιβής (Πίνακας 6).
- Το 66,5% του πληθυσμού που διαβιοί σε νοικοκυριά με ένα τουλάχιστον μέλος που χρήζει και λαμβάνει υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον, καταβάλλει εξ' ολοκλήρου ή μερικώς το κόστος των υπηρεσιών (Γράφημα 3, Πίνακας 7).
- Το 96,1% του ανωτέρω πληθυσμού δήλωσε ότι αντιμετωπίζει κάποιου βαθμού δυσκολία στην κάλυψη του σχετικού κόστους (Πίνακας 8).
- Το 38,2% του πληθυσμού που διαβιοί σε νοικοκυριά με ένα τουλάχιστον μέλος που χρήζει φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας, δεν τη λαμβάνει ή τη λαμβάνει σε μικρότερο βαθμό από αυτόν που πραγματικά χρειάζεται (Πίνακας 9).

² Ως φροντίδα κατ' οίκον ορίζεται η νοσηλευτική ή/και κοινωνικής φύσεως φροντίδα που παρέχεται στην κατοικία σε άτομα τρίτης ηλικίας και σε άτομα που αντιμετωπίζουν χρόνιες παθήσεις, προβλήματα υγείας ή αναπηρία. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται στο πλαίσιο προγραμμάτων κρατικού ή ιδιωτικού τομέα, είτε εθελοντικά, χωρίς κόστος, είτε με κόστος, από μεμονωμένους επαγγελματίες υγείας και άτομα ή συλλόγους και στοχεύουν στην εξασφάλιση συνθηκών αυτόνομης διαβίωσης των ηλικιωμένων, χρονίως ασθενών, αναπήρων στην κατοικία τους προκειμένου να εξασφαλιστεί η παραμονή τους στο οικείο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, να αποφευχθεί η παραπομπή τους σε δομές κλειστής φροντίδας και να προληφθούν καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού.

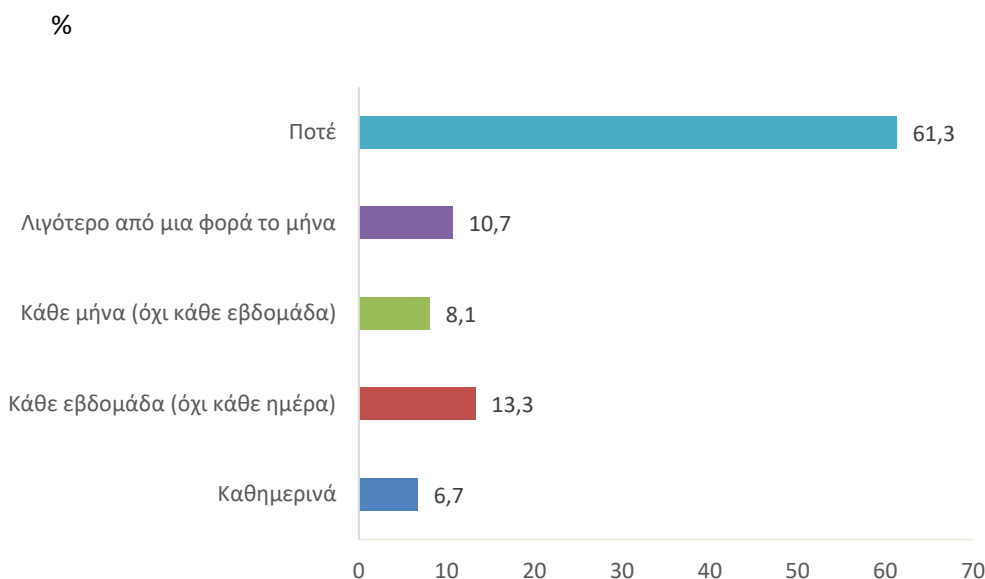
Γράφημα 4. Κύριος λόγος μη (επαρκούς) λήψης υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας: 2024

- Ο κυριότερος λόγος εξαιτίας του οποίου μέλος/η του νοικοκυριού δεν λαμβάνει/ουν καθόλου ή στον απαιτούμενο βαθμό υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας, ενώ τις χρειάζεται/ονται, είναι η οικονομική δυσκολία ανταπόκρισης στο σχετικό κόστος (70,9%), ακολουθούμενος από τη μη διαθεσιμότητα της υπηρεσίας (12,0%) (Γράφημα 4, Πίνακας 10).

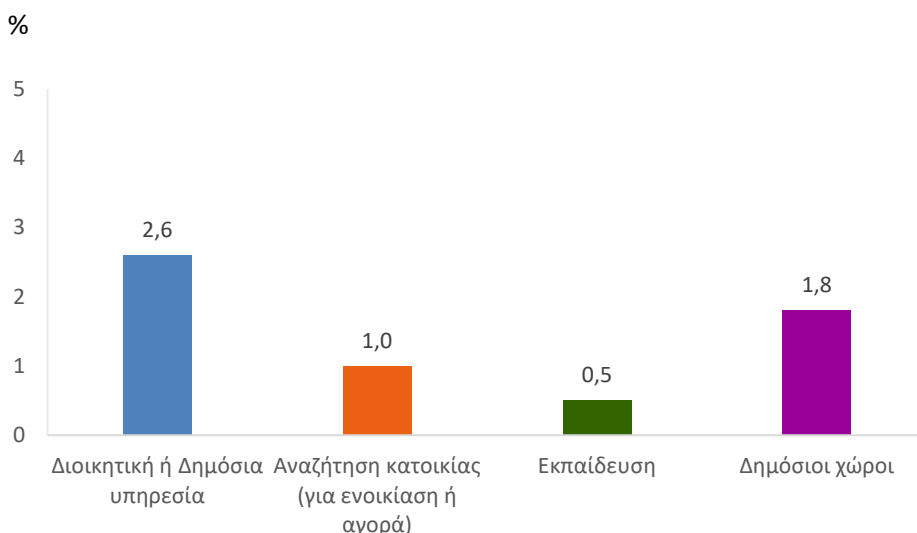
Γ. Πρόσβαση σε υπηρεσίες Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και αρνητική διακριτική μεταχείριση

Γράφημα 5. Συχνότητα χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς κατά τους τελευταίους 12 μήνες: 2024

- Το 6,7% του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω χρησιμοποίησε τα μέσα μαζικής μεταφοράς καθημερινά κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες, ενώ το 61,3% ποτέ (Γράφημα 5, Πίνακας 12).
- Ο κυριότερος λόγος μη χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς είναι ότι οι μετακινήσεις γίνονται με ιδιωτικό μέσο μεταφοράς ή με τα πόδια (84,0% και περιλαμβάνεται στο «Άλλος λόγος») (Πίνακας 13).

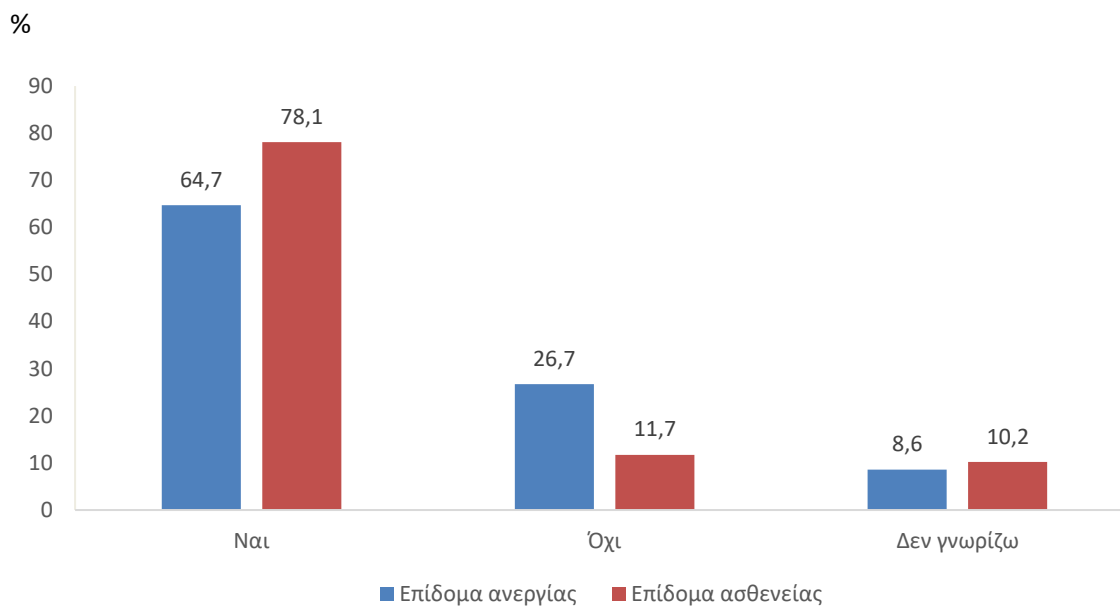
Γράφημα 6. Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά: 2024

- Το 2,6% του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω, κατά τους τελευταίους 12 μήνες, στην επικοινωνία του - αυτοπροσώπως, μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - με δημόσια υπηρεσία αισθάνθηκε αρνητική διακριτική μεταχείριση (Γράφημα 6, Πίνακας 14).
- Το 1,0% του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών, στην προσπάθειά του να νοικιάσει ή να αγοράσει κατοικία (σπίτι ή διαμέρισμα) αισθάνθηκε αρνητική διακριτική μεταχείριση (Γράφημα 6, Πίνακας 15).
- Το 0,5% του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω, κατά τους τελευταίους 12 μήνες, στην επικοινωνία του - αυτοπροσώπως, μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - με κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα (σχολείο, κολέγιο ή πανεπιστήμιο) είτε ως γονέας/κηδεμόνας είτε ως εκπαιδευόμενος αισθάνθηκε αρνητική διακριτική μεταχείριση (Γράφημα 6, Πίνακας 16).
- Το 1,8% του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω, κατά τους τελευταίους 12 μήνες, αισθάνθηκε αρνητική διακριτική μεταχείριση σε δημόσιο χώρο, όπως κατάστημα, καφετέρια ή εστιατόριο, εγκαταστάσεις αναψυχής, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ. (Γράφημα 6, Πίνακας 17).

Δ. Δικαιώματα εργαζομένων

Γράφημα 7. Δικαίωμα εργαζομένων σε επιδόματα ανεργίας και ασθενείας

- Το 64,7% των εργαζομένων, αν έχαναν την εργασία τους, θα είχαν το δικαίωμα να λάβουν επιδόματα ανεργίας, ενώ το 26,7% δεν έχουν αυτό το δικαίωμα και το 8,6% δεν γνωρίζουν (Γράφημα 7, Πίνακας 18).
- Το 78,1% των εργαζομένων, αν δεν μπορούσαν να εργαστούν λόγω ασθενείας ή ατυχήματος, θα είχαν το δικαίωμα να λάβουν σχετικά επιδόματα, ενώ το 11,7% δεν έχουν αυτό το δικαίωμα και το 10,2% δεν γνωρίζουν (Γράφημα 7, Πίνακας 19).

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1

Οικονομική δυνατότητα κάλυψης του κόστους υπηρεσιών φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

Βαθμός δυσκολίας	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Μεγάλη δυσκολία	10,9	44,3	4,9
Δυσκολία	23,3	38,0	20,7
Μικρή δυσκολία	40,9	17,7	45,1
Σχεδόν εύκολα	13,2	0,0	15,6
Εύκολα	6,7	0,0	7,9
Πολύ εύκολα	5,0	0,0	5,9

Πίνακας 2

Συμβολή των νοικοκυριών στη κάλυψη του κόστους υπηρεσιών φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ναι	10,8	7,9	11,3
Όχι	89,2	92,1	88,7

Πίνακας 3

Ανάγκη (επιπλέον) συμμετοχής στις υπηρεσίες φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ναι	6,4	5,1	6,7
Όχι	93,6	94,9	93,3

Πίνακας 4

Κύριος λόγος μη (επαρκούς) συμμετοχής σε υπηρεσίες φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

Λόγος μη (επαρκούς) συμμετοχής	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Οικονομική δυσκολία	54,5	59,9	53,5
Δεν είναι διαθέσιμη η υπηρεσία	13,6	12,7	13,7
Η υπηρεσία είναι διαθέσιμη, αλλά βρίσκεται μακριά	1,4	0,0	1,7
Η υπηρεσία είναι διαθέσιμη, αλλά οι ώρες λειτουργίας δεν εξυπηρετούν	6,6	4,5	6,9
Η υπηρεσία είναι διαθέσιμη, αλλά η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών δεν είναι ικανοποιητική	12,2	22,8	10,4
Άλλοι λόγοι	11,7	0,0	13,7

Πίνακας 5

Παρουσία στο νοικοκυριό μελών που έχουν ανάγκη φροντίδας, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ναι	6,0	7,1	5,7
Όχι	94,0	92,9	94,3

Πίνακας 6

Λήψη υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ναι	16,0	14,6	16,5
Όχι	84,0	85,4	83,5

Πίνακας 7

Κάλυψη του κόστους παροχής υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Κάλυψη πλήρως από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα υγειονομικής περίθαλψης ή ασφαλιστικής κάλυψης	26,5	19,0	28,5
Πληρωμή μερικώς από το νοικοκυριό	23,6	15,9	25,7
Πληρωμή πλήρως από το νοικοκυριό	42,9	45,8	42,1
Δεν γνωρίζω	7,0	19,3	3,7

Πίνακας 8

Οικονομική δυνατότητα κάλυψης του κόστους υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

Βαθμός δυσκολίας	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Μεγάλη δυσκολία	52,4	86,6	41,9
Δυσκολία	28,7	7,6	35,1
Μικρή δυσκολία	15,0	5,7	17,8
Σχεδόν εύκολα	3,5	0,0	4,5
Εύκολα	0,5	0,0	0,6
Πολύ εύκολα	0,0	0,0	0,0

Πίνακας 9

Ανάγκη (περισσότερης) παροχής υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ναι	38,2	48,8	34,9
Όχι	61,8	51,2	65,1

Πίνακας 10

Κύριος λόγος μη λήψης (επαρκούς) φροντίδας υπηρεσιών κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

Λόγος μη (επαρκούς) λήψης φροντίδας	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Οικονομική δυσκολία	70,9	79,2	67,4
Άρνηση από την πλευρά του μέλους που έχει ανάγκη τις υπηρεσίες	5,7	6,9	5,3
Δεν είναι διαθέσιμες οι απαιτούμενες υπηρεσίες	12,0	3,0	15,8
Μη ικανοποιητική ποιότητα των υφιστάμενων υπηρεσιών	5,5	9,0	4,0
Άλλοι λόγοι	5,9	1,8	7,6

Πίνακας 11

Οικονομική δυνατότητα κάλυψης του κόστους υπηρεσιών μέσω μαζικής μεταφοράς, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

Βαθμός επιβάρυνσης	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Μεγάλη οικονομική επιβάρυνση	14,3	24,5	11,9
Μικρή οικονομική επιβάρυνση	40,0	34,2	41,5
Καμία οικονομική επιβάρυνση	15,2	7,9	16,9
Κανένα μέλος του νοικοκυριού δεν χρησιμοποίησε τα μέσα μαζικής μεταφοράς	30,5	33,4	29,7

Πίνακας 12

Συχνότητα χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

Συχνότητα χρήσης	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Καθημερινά	6,7	6,3	6,8
Κάθε εβδομάδα (όχι κάθε ημέρα)	13,3	13,9	13,2
Κάθε μήνα (όχι κάθε εβδομάδα)	8,1	8,1	8,1
Λιγότερο από μια φορά το μήνα	10,7	10,9	10,6
Ποτέ	61,3	60,8	61,4

Πίνακας 13
Κύριος λόγος μη χρήσης των μέσων μαζικής μεταφοράς, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

Κύριος λόγος	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Υψηλό κόστος	0,5	1,6	0,3
Δεν υπάρχουν δημόσιες συγκοινωνίες στην περιοχή	3,1	4,2	2,9
Πολύ δύσκολη πρόσβαση λόγω αναπηρίας	1,1	1,2	1,1
Πολύ χαμηλή συχνότητα ή μη βολικά δρομολόγια	5,5	5,1	5,6
Πολύ μεγάλος χρόνος μετακίνησης	4,5	3,0	4,9
Προβλήματα ασφάλειας ή προστασίας	1,2	1,1	1,2
Άλλος λόγος	84,0	83,7	84,0

Πίνακας 14
Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά τους τελευταίους 12 μήνες κατά την επικοινωνία με οποιαδήποτε Διοικητική ή Δημόσια Υπηρεσία, κατά λόγο, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Δεν έχω έρθει σε επαφή με καμία Διοικητική ή Δημόσια Υπηρεσία	24,3	25,5	24,0
Ηλικία (πολύ νέος/πολύ μεγάλος)	0,4	0,2	0,4
Φύλο	0,0	0,0	0,1
Αναπηρία ή μακροχρόνιο πρόβλημα υγείας	0,2	0,2	0,2
Μετανάστης ή εθνοτική καταγωγή	0,4	0,6	0,4
Θρησκεία/πεποίθηση	0,0	0,0	0,0
Σεξουαλικός προσανατολισμός	0,0	0,0	0,0
Άλλος λόγος (π.χ. εισόδημα, επάγγελμα, επίπεδο εκπαίδευσης, εξωτερική εμφάνιση κ.λπ.)	1,6	1,6	1,5
Δεν έχω αισθανθεί αρνητική διακριτική μεταχείριση	73,1	71,8	73,4

Πίνακας 15

Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά τα τελευταία 5 έτη κατά την προσπάθεια ενοικίασης ή αγοράς κατοικίας, κατά λόγο, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Δεν προσπάθησα να νοικιάσω ή να αγοράσω κατοικία	70,8	71,0	70,8
Ηλικία (πολύ νέος/πολύ μεγάλος)	0,4	0,2	0,4
Φύλο	0,0	0,0	0,0
Αναπηρία ή μακροχρόνιο πρόβλημα υγείας	0,0	0,0	0,0
Μετανάστης ή εθνοτική καταγωγή	0,2	0,0	0,2
Θρησκεία/πεποίθηση	0,0	0,0	0,0
Σεξουαλικός προσανατολισμός	0,0	0,1	0,0
Άλλος λόγος (π.χ. εισόδημα, επάγγελμα, επίπεδο εκπαίδευσης, εξωτερική εμφάνιση κ.λπ.)	0,4	0,1	0,4
Δεν έχω αισθανθεί αρνητική διακριτική μεταχείριση	28,2	28,5	28,1

Πίνακας 16

Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά τους τελευταίους 12 μήνες είτε ως γονέας/κηδεμόνας είτε ως μαθητής/φοιτητής κατά την επικοινωνία με εκπαιδευτικό ίδρυμα, κατά λόγο, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Δεν χρειάστηκε να επικοινωνήσω με κανένα σχολείο/κολέγιο/πανεπιστήμιο είτε ως γονέας/κηδεμόνας είτε ως μαθητής/φοιτητής	45,5	43,2	46,0
Ηλικία (πολύ νέος/πολύ μεγάλος)	0,1	0,1	0,1
Φύλο	0,0	0,0	0,0
Αναπηρία ή μακροχρόνιο πρόβλημα υγείας	0,0	0,0	0,0
Μετανάστης ή εθνοτική καταγωγή	0,1	0,2	0,1
Θρησκεία/πεποίθηση	0,0	0,1	0,0
Σεξουαλικός προσανατολισμός	0,0	0,0	0,0
Άλλος λόγος (π.χ. εισόδημα, επάγγελμα, επίπεδο εκπαίδευσης, εξωτερική εμφάνιση κ.λπ.)	0,2	0,2	0,2
Δεν έχω αισθανθεί αρνητική διακριτική μεταχείριση	54,0	56,1	53,6

Πίνακας 17

Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά τους τελευταίους 12 μήνες σε δημόσιο χώρο (καταστήματα, καφέ, εστιατόρια, εγκαταστάσεις αναψυχής, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.), κατά λόγο, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ηλικία (πολύ νέος/πολύ μεγάλος)	0,6	0,7	0,6
Φύλο	0,1	0,0	0,1
Αναπηρία ή μακροχρόνιο πρόβλημα υγείας	0,3	0,3	0,3
Μετανάστης ή εθνοτική καταγωγή	0,3	0,5	0,2
Θρησκεία/πεποίθηση	0,0	0,1	0,0
Σεξουαλικός προσανατολισμός	0,0	0,0	0,0
Άλλος λόγος (π.χ. εισόδημα, επάγγελμα, επίπεδο εκπαίδευσης, εξωτερική εμφάνιση κ.λπ.)	0,5	0,8	0,4
Δεν έχω αισθανθεί αρνητική διακριτική μεταχείριση	98,3	97,7	98,4

Πίνακας 18

Δικαίωμα εργαζομένων στη λήψη επιδομάτων ανεργίας, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ναι	64,7	38,1	68,2
Όχι	26,7	47,7	24,0
Δεν γνωρίζω	8,6	14,2	7,9

Πίνακας 19

Δικαίωμα εργαζομένων στη λήψη επιδομάτων ασθενείας ή εργατικού ατυχήματος, με διάκριση σε φτωχό και μη φτωχό πληθυσμό: 2024

%

	Πληθυσμός		
	Σύνολο	Φτωχός	Μη φτωχός
Ναι	78,1	60,0	80,4
Όχι	11,7	23,1	10,2
Δεν γνωρίζω	10,2	16,9	9,4

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (European Union - Statistics on Income and Living Conditions - EU-SILC)	Η Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) αποτελεί μέρος ενός κοινοτικού στατιστικού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντικατέστησε, από το έτος 2003, το ευρωπαϊκό panel νοικοκυριών (European Community Household Panel, ECHP), προκειμένου να επιτευχθεί η ποιοτική βελτίωση των στατιστικών δεδομένων που αφορούν στη φτώχεια και στον κοινωνικό αποκλεισμό. Βασικός στόχος της έρευνας είναι η μελέτη, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών σε σχέση, κυρίως, με το εισόδημά τους. Η έρευνα αποτελεί τη βασική πηγή αναφοράς των συγκριτικών στατιστικών για την κατανομή του εισοδήματος και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συγκρισιμότητα των στοιχείων θεωρείται εξασφαλισμένη, αφού η έρευνα διενεργείται σε όλα τα κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας κοινές μεταβλητές και ορισμούς.
Νομικό πλαίσιο	Η έρευνα διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Κοινοβουλίου (ΕΕ) 2019/1700 για τις κοινωνικές στατιστικές και διενεργήθηκε με Απόφαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.
Περίοδος αναφοράς του εισοδήματος	Η περίοδος αναφοράς του εισοδήματος είναι το προηγούμενο της έρευνας ημερολογιακό έτος.
Κάλυψη	Η έρευνα καλύπτει όλα τα ιδιωτικά νοικοκυριά της Χώρας με τα μέλη τους, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή οποιαδήποτε οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους. Εξαιρούνται από την έρευνα: ▪ Οι συλλογικές κατοικίες, όπως ξενοδοχεία, πανσιόν, νοσοκομεία, γηροκομεία, στρατόπεδα, αναμορφωτήρια κλπ. Συλλογικές κατοικίες θεωρούνται και τα νοικοκυριά που παρέχουν στέγη με διατροφή σε άνω των πέντε τροφίμους. ▪ Τα νοικοκυριά με μέλη ξένους υπηκόους που υπηρετούν σε ξένες διπλωματικές αποστολές.
Μεθοδολογία	Η έρευνα είναι δειγματοληπτική με σχεδιασμό με μερικώς επικαλυπτόμενο δείγμα (rotational integrated design), που επιλέχτηκε ως ο πλέον κατάλληλος για ενιαία συγχρονική και διαχρονική έρευνα. Η τελική δειγματοληπτική μονάδα είναι το νοικοκυριό. Οι μονάδες ανάλυσης είναι τα νοικοκυριά και τα μέλη τους. Η διαχρονική δομή του δείγματος διακρίνεται σε τέσσερα εναλλασσόμενα υποδείγματα (panels), καθένα από τα οποία είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού και διαρκεί τέσσερα χρόνια. Για κάθε δύο διαδοχικά χρόνια υπάρχει μερική επικάλυψη (75%) των panels. Κάθε χρόνο ένα panel εγκαταλείπει το δείγμα και ένα νέο panel επιλέγεται. Το σχήμα εναλλαγής άρχισε από το πρώτο έτος (2003). Για να υπάρξει πλήρες δείγμα το πρώτο έτος της έρευνας, τα τέσσερα panels άρχισαν ταυτόχρονα. Για τη διαχρονική συνιστώσα του EU-SILC, τα άτομα που επιλέγονται, αρχικά, ερευνώνται για περίοδο τεσσάρων χρόνων, ίση με τη διάρκεια του κάθε panel. Η έρευνα EU-SILC βασίζεται σε δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία νοικοκυριών από πλαίσιο δειγματοληψίας που έχει δημιουργηθεί με βάση τα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού και καλύπτει πλήρως τον πληθυσμό αναφοράς. Ο σχεδιασμός της δειγματοληψίας περιλαμβάνει δύο επίπεδα στρωμάτωσης: Το πρώτο επίπεδο είναι γεωγραφική στρωμάτωση που βασίζεται στη διαίρεση της Χώρας σε Περιφέρειες, οι οποίες αντιστοιχούν στο ευρωπαϊκό επίπεδο διαμερίσης NUTS II, ενώ τα δύο μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης συγκροτούν χωριστά γεωγραφικά στρώματα. Το δεύτερο επίπεδο στρωμάτωσης είναι η ταξινόμηση των οικισμών, μέσα σε κάθε Περιφέρεια, σε τέσσερις κατηγορίες αστικότητας, σύμφωνα με το μέγεθος του πληθυσμού τους: ▪ ≥ 30.000 κατοίκους ▪ 5.000 - 29.999 κατοίκους ▪ 1.000 - 4.999 κατοίκους ▪ 0 - 999 κατοίκους Η στρωμάτωση των δύο μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων έγινε κατά απογραφικές Εποπτείες. Το δείγμα των ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο, ένα τυχαίο δείγμα μονάδων επιφάνειας (κατοικημένων γεωγραφικών περιοχών που περικλείονται από

φυσικά ή τεχνητά όρια) επιλέγεται με συστηματική δειγματοληψία από κάθε τελικό στρώμα με πιθανότητα επιλογής της κάθε μονάδας ανάλογη του αριθμού των ιδιωτικών νοικοκυριών που αυτή περιέχει. Στο δεύτερο στάδιο, ένα συστηματικό τυχαίο δείγμα ιδιωτικών νοικοκυριών επιλέγεται με δεδομένο δειγματοληπτικό κλάσμα, από τον σύγχρονο πληθυσμό των νοικοκυριών (με βάση προμέτρηση που γίνεται στο πεδίο) κάθε επιλεγμένης μονάδας επιφάνειας.

Η έρευνα σχεδιάστηκε αρχικά το 2003 για αξιόπιστα αποτελέσματα σε επίπεδο Χώρας.

Ο αρχικός σχεδιασμός τροποποιήθηκε σταδιακά από το έτος 2015 προκειμένου να επιτευχθούν οι βασικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής στρατηγικής «Ευρώπη 2020» καθώς και οι εθνικές ανάγκες. Το έτος 2019, ο τρόπος υπολογισμού του δείγματος βασίστηκε στα αποτελέσματα του έργου «Μελέτη του υφιστάμενου δειγματοληπτικού σχεδιασμού της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) με σκοπό την αύξηση/προσαρμογή του δείγματος σε επίπεδο Περιφέρειας (NUTSII)» για τη βελτίωση των δεικτών και σε επίπεδο Περιφέρειας.

Μέγεθος δείγματος Κατά το έτος 2024 η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 10.445 νοικοκυριών και σε 21.911 μέλη των νοικοκυριών αυτών, εκ των οποίων 19.341 ηλικίας 16 ετών και άνω. Ο μέσος όρος μελών υπολογίστηκε ανά νοικοκυριό σε 2,1.

Σταθμίσεις Για την εκτίμηση των χαρακτηριστικών της έρευνας τα στοιχεία κάθε ατόμου και κάθε νοικοκυριού του δείγματος πολλαπλασιάστηκαν με έναν αναγωγικό συντελεστή. Ο αναγωγικός συντελεστής προκύπτει ως το γινόμενο των ακόλουθων τριών παραγόντων (σταθμίσεων):

α) της αντίστροφης πιθανότητας επιλογής του ατόμου, που συμπίπτει με την αντίστροφη πιθανότητα επιλογής του νοικοκυριού,

β) του αντίστροφου του ποσοστού απόκρισης των νοικοκυριών εντός του στρώματος,

γ) ενός διορθωτικού συντελεστή, ο οποίος καθορίζεται κατά τρόπο ώστε:

i) Η εκτίμηση των ατόμων, κατά φύλο και ομάδες ηλικιών που θα προκύψει ανά γεωγραφική περιφέρεια να συμπίπτει με τον αντίστοιχο αριθμό που υπολογίστηκε με προβολή για την περίοδο αναφοράς της έρευνας και βασίστηκε στη Φυσική Κίνηση Πληθυσμού (Απογραφή Πληθυσμού 2021 και Γεννήσεις, Θάνατοι, Μετανάστευση).

ii) Η εκτίμηση των νοικοκυριών, κατά τάξη μεγέθους (1, 2, 3, 4+ μέλη) και κατά ιδιοκτησιακό καθεστώς, να συμπίπτει με αυτή του έτους αναφοράς που υπολογίστηκε με προβολή βασισμένη στην Απογραφή Πληθυσμού έτους 2021.

Μεθοδολογία μέτρησης της φτώχειας Η γραμμή φτώχειας (το κατώφλι της φτώχειας) υπολογίζεται με τη σχετική έννοια (φτωχός σε σχέση με τους άλλους) και ορίζεται στο 60% του διάμεσου ισοδύναμου συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού, με βάση την τροποποιημένη κλίμακα ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ, διαφοροποιούμενη από την έννοια του κινδύνου της απόλυτης φτώχειας (ο φτωχός που στερείται βασικών μέσων επιβίωσης). Για τον υπολογισμό του συνολικού ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό καθαρό εισόδημα, δηλαδή το εισόδημα που προκύπτει μετά την αφαίρεση των φόρων και των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση, που λαμβάνεται από όλα τα μέλη του νοικοκυριού.

Συγκεκριμένα, οι εισοδηματικές συνιστώσες που περιλαμβάνονται στην έρευνα είναι:

- Το εισόδημα από εργασία.
- Το εισόδημα από περιουσία.
- Οι κοινωνικές παροχές και οι συντάξεις.
- Οι χρηματικές μεταβιβάσεις από άλλα νοικοκυριά.
- Το τεκμαρτό εισόδημα από τη χρήση του αυτοκινήτου της επιχείρησης.

Εισοδηματικές συνιστώσες, όπως το τεκμαρτό ενοίκιο από ιδιοκατοίκηση, οι έμμεσες κοινωνικές μεταβιβάσεις, τα εισοδήματα σε είδος και οι τόκοι από δάνεια, είναι δυνατόν να επηρεάσουν σημαντικά τα αποτελέσματα. Τα εισοδήματα αυτά καταγράφονται από το έτος 2007, αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του διαθέσιμου εισοδήματος.

Ισοδύναμο εισόδημα Ως ισοδύναμο διαθέσιμο ατομικό εισόδημα ορίζεται το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού μετά τη διαίρεσή του με το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού. Το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού υπολογίζεται σύμφωνα με την τροποποιημένη κλίμακα του ΟΟΣΑ.

Επισημαίνεται ότι στην κατανομή κατά άτομο θεωρείται, με βάση τον παραπάνω ορισμό, ότι το κάθε μέλος του νοικοκυριού κατέχει το ίδιο εισόδημα που αντιστοιχεί στο ισοδύναμο διαθέσιμο

εισόδημα. Αυτό σημαίνει ότι το κάθε μέλος του νοικοκυριού απολαμβάνει το ίδιο επίπεδο διαβίωσης. Συνεπώς, στην κατά άτομο κατανομή, το εισόδημα που αποδίδεται σε κάθε άτομο δεν αντιπροσωπεύει χρηματική απολαβή, αλλά έναν δείκτη επιπέδου διαβίωσης.

Το συνολικό διαθέσιμο εισόδημα ενός νοικοκυριού υπολογίζεται ως το άθροισμα των εισοδημάτων των μελών των νοικοκυριών (εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, από αυτοαπασχόληση, συντάξεις, επιδόματα ανεργίας, εισόδημα από ακίνητη περιουσία, οικογενειακά επιδόματα, τακτικές χρηματικές μεταβιβάσεις κλπ.), δηλαδή του συνόλου των καθαρών αποδοχών από όλες τις πηγές εισοδήματος μετά την αφαίρεση των τυχόν παροχών προς άλλα νοικοκυριά. Στο ποσό αυτό πρέπει να προστεθεί και ο φόρος που, ενδεχομένως, επιστράφηκε και αφορούσε στην εκκαθάριση των εισοδημάτων του προηγούμενου έτους.

Κλίμακα ισοδυναμίας Το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού υπολογίζεται με βάση την τροποποιημένη κλίμακα του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με την οποία ορίζεται συντελεστής στάθμισης 1 για τον πρώτο ενήλικα, 0,5 για το δεύτερο ενήλικα και μέλη 14 ετών και άνω και 0,3 για παιδιά 13 ετών και κάτω. Παράδειγμα: Το εισόδημα ενός νοικοκυριού με δύο ενήλικες και δύο παιδιά κάτω των 14 ετών διαιρείται με το συντελεστή ισοδυναμίας $(1+0,5+(2 \times 0,3)=)$ 2,1, ενός νοικοκυριού με δύο ενήλικες με $(1+0,5=)$ 1,5, ενός νοικοκυριού με 2 ενήλικες και 2 παιδιά ηλικίας 14 ετών και άνω με $(1+(3 \times 0,5)=)$ 2,5 κ.λπ.

Κατάσταση πληθυσμού Φτωχός πληθυσμός: Ο πληθυσμός που έχει εισόδημα μικρότερο από ή ίσο με το κατώφλι της φτώχειας.
Μη Φτωχός πληθυσμός: Ο πληθυσμός που έχει εισόδημα μεγαλύτερο από το κατώφλι της φτώχειας.

Εξαρτώμενα παιδιά Εξαρτώμενα παιδιά θεωρούνται τα παιδιά ηλικίας έως 16 ετών, καθώς και τα παιδιά ηλικίας έως 24 ετών που είναι οικονομικά μη ενεργά (μαθητές, σπουδαστές, στρατιώτες, νοικοκυρές, κ.λπ.).

Μεταβλητές

- ο Οικονομική δυνατότητα των νοικοκυριών για κάλυψη του κόστους υπηρεσιών φροντίδας παιδιών
- ο Συμβολή των νοικοκυριών στη κάλυψη του κόστους υπηρεσιών φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών
- ο Ανάγκη συμμετοχής στις υπηρεσίες φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών
- ο Κύριος λόγος μη συμμετοχής σε υπηρεσίες φροντίδας παιδιών ηλικίας έως 12 ετών
- ο Παρουσία στο νοικοκυριό μελών που έχουν ανάγκη φροντίδας
- ο Λήψη υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας
- ο Κάλυψη του κόστους παροχής υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας
- ο Οικονομική δυνατότητα των νοικοκυριών για κάλυψη του κόστους κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας
- ο Ανάγκη παροχής υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας που δεν τη λαμβάνουν
- ο Κύριος λόγος μη λήψης υπηρεσιών φροντίδας κατ' οίκον από επαγγελματίες υγείας ή παροχής υπηρεσιών φροντίδας
- ο Οικονομική δυνατότητα των νοικοκυριών για κάλυψη του κόστους υπηρεσιών μέσω μαζικής μεταφοράς
- ο Συχνότητα χρήσης των υπηρεσιών μέσω μαζικής μεταφοράς
- ο Κύριος λόγος μη χρήσης των υπηρεσιών μέσω μαζικής μεταφοράς
- ο Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά κατά την επικοινωνία με οποιαδήποτε Διοικητική ή Δημόσια Υπηρεσία
- ο Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά κατά την προσπάθεια ενοικίασης ή αγοράς κατοικίας
- ο Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά είτε ως γονέας/κηδεμόνας είτε ως μαθητής/ φοιτητής κατά την επικοινωνία με κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα
- ο Αρνητική διακριτική μεταχείριση τουλάχιστον μία φορά σε δημόσιο χώρο
- ο Δικαίωμα εργαζομένων στη λήψη επιδόματος ανεργίας
- ο Δικαίωμα εργαζομένων στη λήψη επιδόματος ασθενείας ή εργατικού ατυχήματος

Παραπομπές Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με την [Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών](#)